

Analyse - grunnskolepoeng og karakterer i grunnskolen 2018-19

Gjennomsnittlige grunnskolepoeng har økt jevnt de siste årene, både nasjonalt og i alle fylker.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 27.08.2019

Hovedfunn

- Elevkullet som gikk ut av grunnskolen våren 2019 har i snitt 42 grunnskolepoeng. Dette er 0,2 poeng mer enn i fjor.
- I Oslo får elevene i snitt 1,2 grunnskolepoeng mer enn i fjor.
- Forskjellen i grunnskolepoeng mellom jenter og gutter har økt de siste ti årene.
- For de enkelte fagene er det kun små endringer i standpunkt- og eksamenskarakterer fra i fjor, men gjennomsnittlig standpunktkarakter i de fleste fag har gått litt opp de siste fem årene.
- Andelen elever uten grunnskolepoeng og andelen uten vurdering til standpunkt i ulike fag er stabil.

Du finner tallene på [Udir.no/Statistikk](https://udir.no/statistikk) og i [Skoleporten](#).

Grunnskolepoeng

Elevkullet på 10. trinn i 2018-19 har i snitt 42 grunnskolepoeng. Dette er 0,2 poeng mer enn i fjor. Gjennomsnittlige grunnskolepoeng har økt jevnt over tid. Økningen har vært litt høyere for jentene enn guttene, og jentene har nå i snitt 4,6 grunnskolepoeng mer enn guttene.

Elevene ved private skoler har i snitt 1,8 grunnskolepoeng mer enn elever ved offentlige skoler. Kun 3,4 prosent av elevene går på private grunnskoler.

Grunnskolepoeng er et samlet mål for elevenes karakterer i fag ved avslutningen av 10. trinn, en sum av alle tallkarakterene i fagene (på en skala fra 1 til 6), både eksamen og standpunkt. Summen deles deretter på antall karakterer. Dette gjennomsnittet, med to desimaler, multipliseres med 10. Det beregnes ikke grunnskolepoeng for elever som mangler karakter i mer enn halvparten av fagene.

Tabell 1. Gjennomsnittlige grunnskolepoeng, 2018-19.

	Begge kjønn		Gutt		Jente	
	Poeng	Antall elever	Poeng	Antall elever	Poeng	Antall elever
Nasjonalt	42	58 750	39,7	29 993	44,3	28 730
Alle eierformer	41,9	56 697	39,6	28 972	44,3	27 725
Privatskole	43,7	2 026	41,5	1 021	45,9	1 005

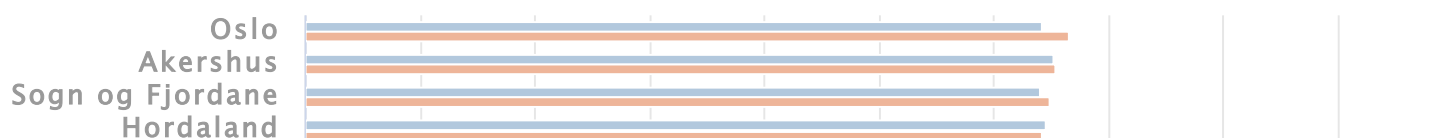
Tabell 2. Endring i gjennomsnittlige grunnskolepoeng, 2009-2019.

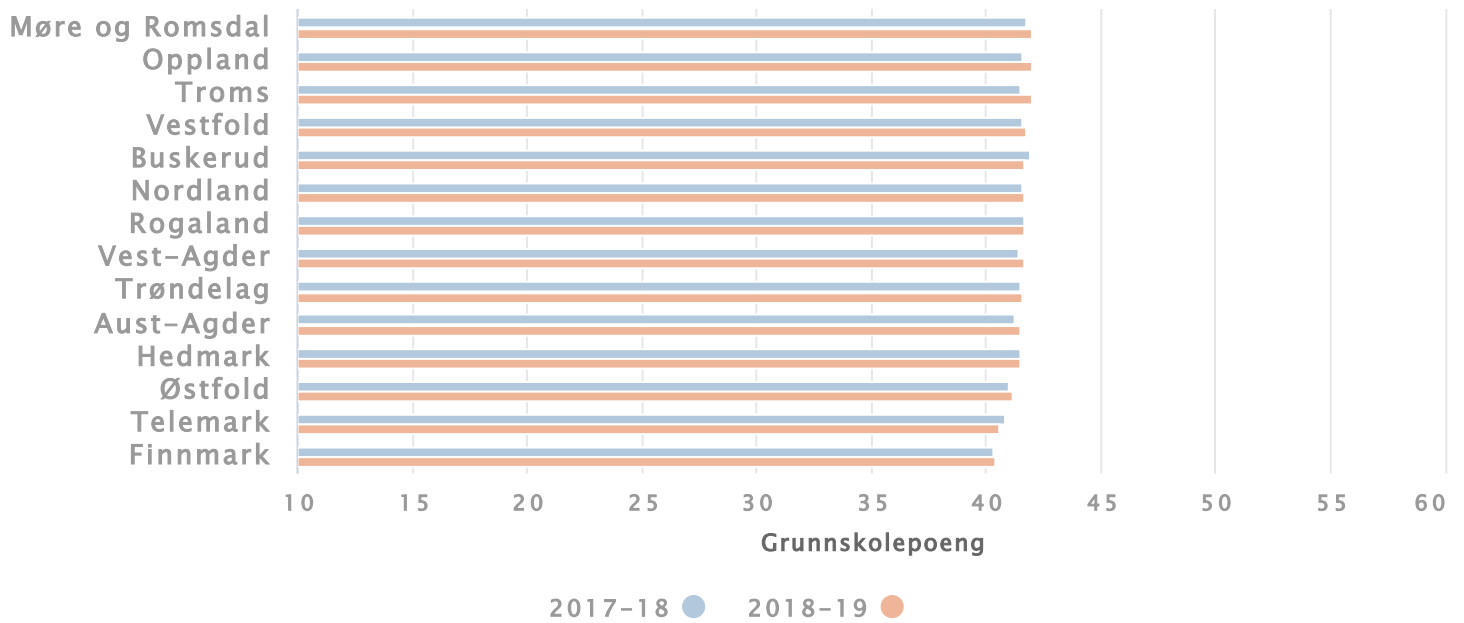
	2008-09	2018-19	Endring mellom 2009 og 2019 (prosentpoeng)
Gutter	37,7	39,7	2
Jenter	41,5	44,3	2,8
Differanse	3,8	4,6	0,8

Det skiller 2,9 grunnskolepoeng mellom fylkene med høyest og lavest grunnskolepoeng i 2018-19. Gjennomsnittlige grunnskolepoeng øker mest fra i fjor til i år i Oslo. Elevene i Oslo har dermed det høyeste snittet i år, med 43,3 grunnskolepoeng.

Figur 1. Gjennomsnittlige grunnskolepoeng for fylker, 2017-18 og 2018-19.

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Vis diagram

Vis tabell

I 2018-19 er det rundt 3 300 av 62 000 elevene som mangler karakter i mer enn halvparten av fagene, og som derfor ikke får beregnet grunnskolepoeng. Dette utgjør 5,3 prosent av elevene, slik som i fjor.

Karakterer i fag

Elevene får i snitt høyere karakterer på muntlig eksamen enn til standpunkt, og høyere karakterer til standpunkt enn på skriftlig eksamen.

Det er normalt kun små endringer mellom år i snittkarakteren i de enkelte fag, både til eksamen og standpunkt. De gjennomsnittlige standpunkt-karakterene har likevel gått svakt opp i de fleste fag i løpet av de siste fem årene.

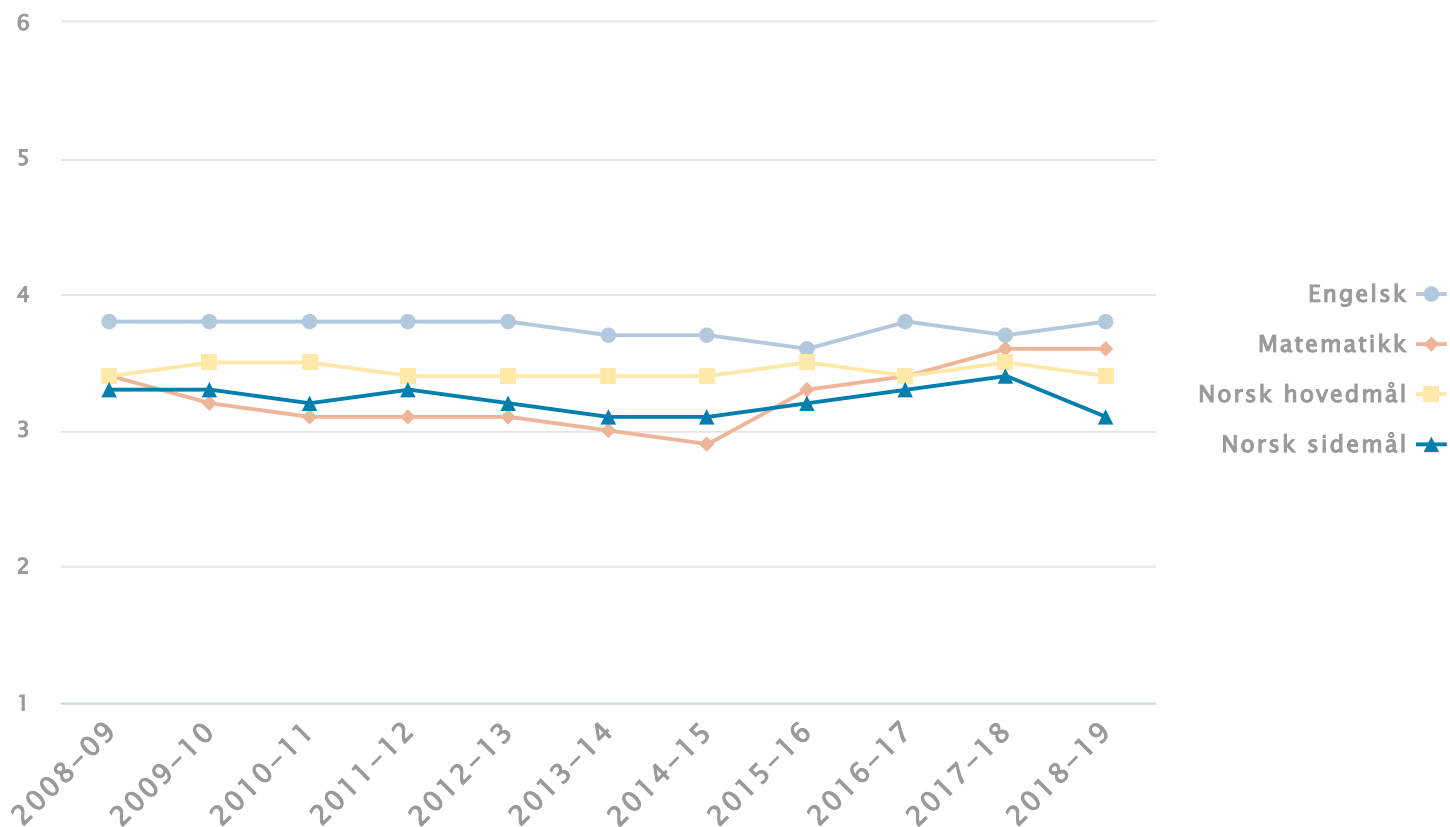
Ettersom eksamensoppgavene er ulike fra år til år, er det normalt med noe mer variasjon i karaktergjennomsnitt og karakterfordeling enn for standpunkt. Dette innebærer at eksamensresultatene ikke er direkte sammenlignbare fra år til år. De kan derfor ikke brukes til å si noe om endringer i prestasjoner på tvers av kull.

Tabell 3. Gjennomsnittlige karakterer for 10. trinn, 2018-19.

Fag	Standpunkt		Skriftlig eksamen		Muntlig eksamen	
	Snitt-karakter	Antall elever	Snitt-karakter	Antall elever	Snitt-karakter	Antall elever
Engelsk, skriftlig	4	57 737	3,8	18 976		
Engelsk, muntlig	4,3	57 854			4,6	8 992
Matematikk, skriftlig	3,7	57 900	3,6	19 761		
Matematikk, muntlig					4,2	8639
Norsk hovedmål, skriftlig	3,9	57 503	3,4	17 840		
Norsk sidemål, skriftlig	3,8	50 540	3,1	15 655		
Norsk, muntlig	4,3	57 544			4,5	9050

Figur 2. Gjennomsnittskarakter på skriftlig eksamen, 2009–2019.

Kilde: Utdanningsdirektoratet

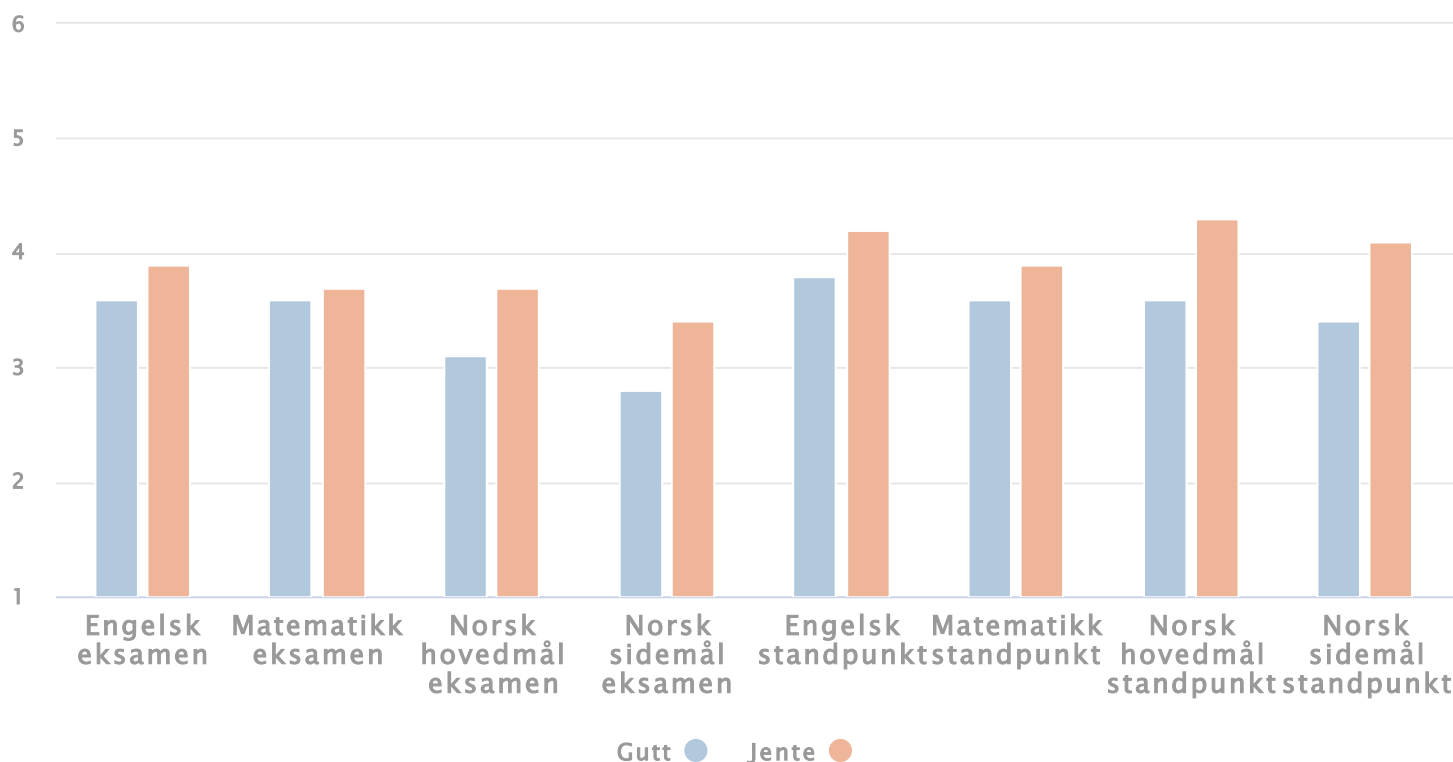
Vis diagram

Vis tabell

Jentene får i snitt høyere karakterer enn guttene i de fleste fag, både til standpunkt og til eksamen. Forskjellen er størst mellom jenter og gutter i standpunktkarakterene i fagene norsk hovedmål, norsk sidemål, kunst og håndverk og mat og helse, og i valgfagene design og redesign og produksjon av varer og tjenester. Jentene får 0,7 karakterpoeng mer enn guttene i disse fagene. Det er minst forskjell, kun 0,1 karakterpoeng, mellom gutter og jenter i kroppsøving og valgfaget fysisk aktivitet og helse.

Figur 3. Gjennomsnittskarakter for gutter og jenter i standpunkt og skriftlig eksamen, 2018–19. ☰

Kilde: Utanningsdirektoratet

Vis diagram

Vis tabell

Elever uten vurdering til standpunkt

Vi har her sett på omfanget av elever med «fritatt» eller «ikke vurderingsgrunnlag» til standpunkt.

Elever som har rett til særskilt språkopplæring har rett til fritak fra vurdering med karakter i norsk sidemål. Elever med individuell opplæringsplan i et fag skal føres med «Fritatt» i stedet for standpunktkarakter dersom foreldrene ber om at eleven fritas fra vurdering. Dersom foreldrene ikke ber om slikt fritak, føres «ikke vurderingsgrunnlag». I tillegg skal det for alle elever føres «Ikke vurderingsgrunnlag» dersom det er manglende grunnlag for vurdering i fag. Mer informasjon om ulike grunner til fritak finner du her ([Elever med fritak](#)).

Det er flest elever som har fritak fra standpunktvurdering i norsk sidemål, 9 700 elever. Ytterligere 660 elever har ikke vurderingsgrunnlag i faget. Dette utgjør til sammen 17 prosent av elevene. Til sammenligning er det kun 5,6 prosent av elevene som er registrert med fritatt eller ikke vurderingsgrunnlag i norsk hovedmål.

Andelen som fritas eller ikke har grunnlag for å få standpunktvurdering i norsk, engelsk, matematikk eller kroppsøving endrer seg lite sammenlignet med i fjor.

Tabell 4. Andel elever som fritas eller ikke har vurderingsgrunnlag i utvalgte fag. 2018-19. Prosent.

	Standpunkt	
	Fritatt	Ikke vurderingsgrunnlag
Norsk hovedmål	3,7	1,9
Norsk sidemål	15,8	1,1
Engelsk	4,3	1,1
Matematikk	4,2	1
Kroppsøving	2,6	1,4